

צ'ון תורני שכונ'י

בעזה"י אֵלֵינוּ שֶׁל תְּנִידָה

גליון 568

בית הכנסת "עולי בבל" ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל רח"י יוסף חיים אור-יהודה ת"ו

ז'ג הש'בו'עות פרשת ז'שא ה'תש"פ

קבלת התורה-נעשה ונשמע

הרב יעקב קמינצקי זצ"ל השתתף במסיבת בר מצווה שנערכה לנכדו יחד עם בני כיתתו בתלמוד תורה. במהלך הדברים שנשא, פנה הרב קמינצקי לתלמידים ושאלם: "אינני מבין כיצד זה שהקב"ה שואל את בני ישראל האם מוכנים הם לקבל את התורה, וכולם עונים ואומרים כאחד 'נעשה ונשמע', וכי מנין ידע כל אחד מהם שגם שאר בני ישראל חוץ ממנו מעוניינים בתורה וחפצים לקבלה, הרי הם לא שאלו ולא התייעצו זה עם זה לפני כן? וראוי היה שיאמר כל אחד מהם 'אעשה ואשמע' בלשון יחיד, ולא 'נעשה ונשמע' בלשון רבים?!"

הרב קמינצקי המתין לתשובה מספקת, וכאשר היא לא הגיעה – הוציא סוכריה מכיסו, ושאל את התלמידים: "האם אתם רוצים את הסוכריה?", וכולם יחד ענו ואמרו: "כן, אנחנו רוצים".

הרב חייך, ואמר בחיבה: "מדוע כל אחד מכם אומר 'אנחנו רוצים', ומדבר בשמו ובשם חבריו, וכי שאלתם זה את זה והתייעצתם על כך לפני כן?!... אלא מה", הוסיף במתיקות: "על סוכריה לא צריך לשאול ולהתייעץ, כולם רוצים סוכריה. זה מתוק, זה טוב, וזה טעים, ואין מי שלא רוצה סוכריה, בוודאי לא ילד..."

"בדיוק כך הם הדברים לגבי קבלת התורה. התורה מתוקה כל כך, ועל כן לכל אחד ואחד מבני ישראל לא היה ספק שלא רק הוא אלא כולם ללא יוצא מן הכלל חושקים ומשתוקקים לקבל את התורה..."

לא לשכוח אירופ תפ'ס'ת'ון!!

זמני השבת
הדלקת נרות מוצאי שבת

8:23 7:18

נא לזכור על קדושת הגליון
אין לקרוא בשעת התפילה

ל'ת: 8:54

בשעה שעלה משה למרום לקבל את התורה, שאלו מלאכי השרת מדוע לתת את התורה לבני האדם. הקב"ה ציווה על משה לענות להם, ומשה ציטט חלק מעשרת הדיברות והראה למלאכים שהתורה אינה שייכת להם, שכן נאמר בתורה "לא תרצת, לא תנאף, לא תגנוב" - "קנאה יש ביניכם? יצר הרע יש לכם?". מסיימים חז"ל (שבת פ"ט): "מיד כל אחד ואחד (ממלאכי השרת) נעשה לו (למשה) אוהב ומסר לו דבר, שנאמר 'עלית למרום שבית שבי לקחת מתנות באדם' - בשכר שקראוך אדם".

רש"י הרגיש בקושי של ההדגשה "בשכר שקראוך אדם", והוא מוסיף "בשכר שחירפוך וקראוך 'אדם' נוצר מאדמה, לשון שפלות". ועדיין הדבר תמוה: הרי המלאכים צודקים שהאדם נוצר מאדמה, והרי זה בדיוק ההוכחה של משה רבנו שהתורה מתאימה רק לבני אדם מאחר שהם אלו שמתמודדים עם היצר הרע, מדוע מגיע למשה "פיצוי" בגלל שחירפו אותו וקראו לו "אדם", לשון שפלות?

הגר"א מוויילנא מתבטא על תיקון המידות שאם לא יתקן האדם את מידותיו בזה העולם, "למה לו חיים!" תיקון המידות אינו עניין של סמנטיקה, להיראות טוב יותר. אלה הם החיים בעצמם.

עוד כותב הגר"א, שהדרך הטובה ביותר לתיקון המידות היא על ידי לימוד התורה. בלעדיה - רע יוכל להיחשב לטוב וטוב יוכל להיחשב לרע. כדי לדעת באמת מה נכון ומה לא - מוכרחים לעמל ויגיעת התורה. כאשר ענה משה רבנו למלאכים שתכלית לימוד התורה להפוך את האדם ליותר צורה מחומר, ש"אדם" יהיה קרוב יותר ל"אֲדָמָה לעליון" מאשר ל"עפר מן האדמה" - פייסו אותו המלאכים על שקראוהו "אדם לשון שפלות". כי באמצעות התורה - יכול האדם לתקן את מידותיו ולהתעלות לאין שיעור. להפוך לגדול יותר ממלאך.

חג שמח ושבט שלום
שמשון אליעזר פוקס

אהל החלום

ברכה על מאכל ומשקה בליל שבועות

העוסקים בתורה בלילה, ומגישים בפניהם מדי פעם בפעם תה או קפה וכדומה, עליהם לברך בפעם הראשונה שישתו, ואחר כך אינם חוזרים לברך שוב בכל פעם. ואפילו אם יש שהות של יותר משעה ורבע בין שתיה לשתיה, אין לברך שנית, כי נפטרו מן הברכה בפעם הראשונה שבירכו.

וטוב לכוון בפירוש בתחילה, שדעתו לפטור בברכתו את כל מה שיוגש לפניו בלילה.

אמנם הדבר ברור, שאם יצא מבית הכנסת החוצה, ובחזרתו הוגשו לפניו שוב משקאות, עליו לחזור ולברך שנית, כי היציאה מבית הכנסת נחשבת "היסח הדעת", ושוב אינו נפטר בברכתו הראשונה.

יש להשתדל לעסוק בתורה ביום חג השבועות, וכתב מרן רבינו עובדיה יוסף זצ"ל, שנכון ללמוד בספר המצוות של הרמב"ם, ונכון גם כן לקרות בספר תהילים, כי פטירת אדונינו דוד המלך הייתה ביום חג השבועות.

והיה מרן זצ"ל רגיל לומר, שאין תועלת כל כך שישאר אדם ער כל הלילה בליל שבועות, ויעסוק בתורה, ואחר כך יישן כל היום. אלא יישן שעה או שתיים "כדי לשבור את תאוות השינה", כלשון מרן זצ"ל, ואחר כך ישוב לעסוק בתורה. אלו דברי מרן זצ"ל.

ואמנם דבר זה הוא קשה מאד לרוב בני האדם, ומכל מקום נוכל ללמוד מדברי מרן זצ"ל, שאין לבטל שעות רבות על שינה ביום יקר זה, וישתדל ככל שיוכל לעסוק בתורה ולקרוא בספר תהלים.

אהל לחידוש

חידושים ופנינים לשולחן השבת

"כה תברכו את בני ישראל"

בפרשתנו נצטוו הכהנים לברך את עם ישראל. בשולחן ערוך (סימן ק"ל) נאמר: מי שחלם חלום שאינו יודע את פשרו (ונפשו עגומה עליו) יאמר בשעה שהכהנים עולים לדוכן: "ריבונו של עולם אני שלך וחלומותי שלך, חלום חלמתי ואיני יודע מהו... כן תהפוך כל חלומותי עלי ועל כל ישראל לטובה".

נוסח להטבת חלום נאמר גם בפני שלושה אנשים מאוהביו, כדי להיטיב את החלום ואת התחושה האישית. אין מי שלא מכיר את מטבע הלשון "חלומות שווא ידברו". מדוע אם כן אנו מוצאים שחז"ל "עשו עסק" מתחושה רעה שנוצרה בעקבות החלום, ותיקנו נוסח מיוחד לאומרו בפני אנשים או בעת ברכת הכהנים המשולשת בתורה?

אלא יש חלומות בלילה ויש חלומות בהקיץ, יש חלומות של שטויות אבל יש חלומות גבוהים, רוחניים, שאדם שואף בהם להיות יותר קרוב לבורא, למי בעצם אין חלומות?

חלום על זכייה בלוטו, חלום על דירה נאה וגדולה, חלום על חיים ללא דאגות. אם אין לנו אפשרות להשיג את זה בפועל, אנחנו מתענגים לכל הפחות לחלום על זה. בחלום – זה מצוין!

הנוסח להטבת חלום מלמד אותנו: אל תפסיק לחלום, אל תתייאש מהחלום פשוט תשדרג את החלומות הגשמיים, תשפץ אותם: תשאף לדעת ש"ס, להתפלל כל תפילה בכוונה, לרכוש בקיאות בהלכה. תרומם את החלומות. תיטיב אותם.

"וַיְבִיאוּ אֶת קַרְבָּנֵם לִפְנֵי ה' שֵׁשׁ עֶגְלוֹת צֶבַע וְשֵׁנִי עֶשֶׂר בָּקָר, עֶגְלָה עַל שְׁנֵי הַנְּשָׂאִים, וְשׁוֹר לְאֶחָד, וַיִּקְרְבוּ אוֹתָם לִפְנֵי הַמִּשְׁכָּן"

"שש עגלות צב" הכוונה שלכל עגלה היו מחוברים שני בקר – סך הכל שנים עשר בקר, כך ששנים עשר הנשיאים הביאו שש עגלות – עגלה אחת לכל שני נשיאים. מדוע כל נשיא לא הביא עגלה בנפרד? רבינו עובדיה ספורנו כותב כך: "לאות אחווה ביניהם, אשר בה יהיו ראויים שתשרה שכינה ביניהם". כלומר, העובדה ששני נשיאים הביאו עגלה אחת, מהווה סמל לאחדות ביניהם. כשיש אחדות – יש שכינה.

בעלי התוספות מוסיפים נקודה. התורה כותבת, שבמפגש של יעקב ויוסף היו שני שלבים – בהתחלה יעקב לא האמין לבניו שיוסף חי במצרים, ואז נכתב – "וַיִּרְא אֶת הָעֶגְלוֹת אֲשֶׁר שָׁלַח יוֹסֵף לְשֵׂאת אוֹתוֹ, וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב אֲבִיהֶם". על איזה עגלות מדובר? בפשטות הכוונה לעגלות המלאות במזון ששלח יוסף. אולם תמונה הדבר, וכי יעקב קיבל חיות ממראה העגלות? השפע הגשמי עשה לו טוב, יותר מעצם ההודעה על חיי בנו אהובו? התשובה בדרך הרמז היא, שכשיוסף שלח לאביו עגלות, הוא הזכיר לו את העגלות הללו של הנשיאים – את עניין האחוה. יוסף רצה לרמז לאביו, שלמרות כל מה שאחיו עשו לו, הוא עדיין אחיהם, אחד מהם. ידיעה זו החייתה את רוח יעקב.

להערות והארות, הנצח ות,
לעילוי נשמת וכו' 054-8444774
לקבלת העלון במייל נא לכתוב ל:
8444774@Gmail.com

אהל המעשה

בספר "נר ישראל" מובא: לפריץ אחד היה כלב ציד נאמן ונועז, ששירתו באמונה והנחילו תהילה במסעות הציוד שערך. לימים הזדקן הכלב וכוחותיו כבר אזלו, חוש ריחו אכזב, ורוב היום היה מצטנף ברעדה בפנת הטרקלין. החליט הפריץ להתפטר מכלבו, אלא שנכמרו רחמיו על מי שנתן לו את כל לבו, ולהורגו לא מלאו לבו. גם ליער לא חפץ להשליכו, פן יפול טרף לשיני החיות הרעות. מה עשה? כהכרת הטוב על שנות מסירותו, הורה לתפור לו אדרת ייחודית, צווארונה רעמת אריה, גופה פרוות דב, זנבה זנב נמר ושרווליה עור זאב. עטה לכלב את האדרת, ושילחו ליער. ובקרכת היער רובץ היה מלך החיות כמלך בארמונו, כשבעלי חיים ממינים שונים סובבים אותו ונכונים בכל עת לכבדו ולשרתו. והנה, שלוות היער הופרה ורוח תסיסה נשבה בין העצים. אחת אחת נשמטו החיות מעם הארי, ופנו למקום נעלם. מהר מאוד שם האריה לבו לכך, והוא ביקש את יועצו השועל לברר פשר הדבר. נענה השועל: "אלך ואברר". חקר ודרש, שב ואמר: "אדוני המלך, קיסר חדש הגיע ליער, והחיות ערקו לקבל מרותו!". נחרד האריה וביקש: "לך ועמוד על טיבו! אם רם ונישא הוא, אוכרח גם אני לכפוף עצמי תחתיו!". שעט השועל ופילס דרך אל הקיסר החדש, שבאמת נראה נורא ונאדר על שלל פרוותיו. כרע אפיים לפניו ושאל בהכנעה: "מי הוא מר?". ענה הקיסר בגובה לב "סב סבי היה דב". "ומי הוא מר?" חזר השועל על שאלתו. כשכש הקיסר בזנבו: "אב סבי היה נמר". חזר השועל בשלישית: "ומי הוא מר?". הקיסר הניף זרועותיו "סבי היה זאב". והשועל בשלו "ומי הוא מר?". ניער הקיסר רעמתו: "אבי היה אריה". "הכל טוב ויפה, אבל מיהו מר?", התעקש השועל בחוסר סבלנות. "אני", השפיל הקיסר את עיניו בבושה, "אני בסך הכל כלב". "הוא שבקשתי לדעת", אמר השועל, ורץ להרגיע את האריה שאפשר לחזור לשגרה... פעמים רבות אנו מוצאים אנשים המתהדרים בייחוס מפואר, אך כשמתבוננים לראות מי הם בעצמם, מתברר כי אין בהם כלום. אין ספק, יש משמעות לייחוס, יש ערך לרקע המשפחתי, אבל מה שיקבע את מעמדו של האדם הם רק מעשיו ועבודתו האישית בעולם.

אהל העויצה

בוויום, שקט משתרר לשניות ספורות לאחר מכן 'טראח'. הדלת נטרקת בעוצמה. ולא צריך להיות גאון כדי להבין שהילד חזר מהתלמוד תורה/ מהבית ספר... הדם מתחיל לעלות לראש. 'למה... למה למען השם? השאלה נשאלת בשקט ולפעמים בקול, 'למה הילד לא יכול להיכנס רגוע הביתה, לומר שלום יפה ולהניח את התיק במקום?' במקום זה כל יום הריטואל הקבוע- הדלת שכמעט מתפרקת (מהשכנים לא איכפת כי המצב אצלם זהה), העצבים, החפצים המושלכים והששון ושמחה שבעקבותיהם. בהתחלה מנסים ההורים להבין; אולי לא טוב לו במוסד הלימודי בו הוא שוהה בשעות הלימודים? אבל כל האינפורמציות והד"שים שמתקבלים מראים על מאזן חיובי בלי עין הרע.

טוב, אז אנחנו מנסים להעיר לו, תחילה בעדינות לאחר מכן לא כל כך... והתוצאה לא נהית טובה יותר, להיפך. לשם הדימוי, סיר לחץ שפתחו אותו כשהוא על הלהבה הגדולה (לא לנסות): נשמע משהו חסר תקנה אולי אפילו מיסטי... ובכן הסיפור הוא פשוט בהרבה, גם שהילד גדל בבית חם ואוהב, כשהוא הילד לא נמצא בבית, יש לו תמיד לא במודע את החשש איך יקבלו אותו בביתו. כשהוא בשעה האחרונה של הלימודים, לקראת החזרה לבית זה כבר מתבטא אף בחוסר סבלנות, בחוסר קשב ועוד. זה קריטי להורה להבין זאת. הילד שחוזר לבית לא יודע לבטא את החשש שלו ואף מסתבר שאיננו מודע לכך, ולכן שופך את חמתו על עצים ואבנים ואם מתברר לו שצדק, בסוג של אירוניה, שבמקום לקבל אותו יפה- עוד גוערים בו כדוגמת: מה קורה?? במנגינה מסוימת. למה התיק לא במקום? תראה איך אתה נראה! או, וזה יכול להיות אפילו יותר גרוע מבחינתו: היום התנהגת יפה? הקשבת? כל היום הוא יהיה במצב מלחמה...

זאת עשו לכם והחיו את נפשות בניכם ונפשותיכם: הפנימו את המסר. אם זה חדש תנסו לגלגל אותו קצת במוחכם, להתבשל לאחר מכן מצידכם העבודה נעשית מאליה ועכשיו מול הילד; רגע לפני שהוא נכנס הזמינו לעצמכם חיוך, הזכירו לעצמכם שאתם אוהבים אותו, שהוא הבן של ה', פיקדון, מה שאתם מעלים בדעתכם (הרעיון להגיע במשך הזמן לכך שהדברים יופעלו אצלנו בטבע בלי להזכיר את זה לעצמנו בכל יום מחדש, אחרת נגלה יום אחד שאנחנו ממלמלים את זה כמו תפילה ובלי כוונה...). הילד נכנס בעצבים, עכשיו אתם כהורים תלחמו במודע – בסבלנות, בלא מודע של הילד – החשש. מה שלומך? שלום חיכינו לך, השתדלו שהמילים לא יהיו מלאכותיות ילדים מזהים את רמת הכנות שבמילותיכם דאגו שישתה כוס מים מומלץ (ולא רק מבחינת בריאותית) למים יש כח מרגיע ואם המים קרים מה טוב, כמים קרים על נפש עייפה. קחו בחשבון שיתכן שהילד רעב ולכן במקרה כזה דאגו שיהיה לו משהו קטן לאכול לפני ששב לבית, ואגב זה עצה גם למבוגרים... רגע, בסדר אבל מה עם הדלת/ הילקוט. ואיך שהוא נראה וכו' וכו' וכו'?

לאחר מספר ימים שהתנסיתם כדלהלן נצלו רגע שהוא רגוע ותאמו איתו ציפיות, אבל חשוב שיהיה זה רק אחרי שאתם מרגישים שהילד רגוע כשהוא חוזר לביתו.

בשבוע הבא נשתדל לרדת קצת יותר לעומק במקרה שהילד באמת סובל מכעס

הערות הארות יתקבלו בשמחה במייל: ap2417m@gmail.com פינחס אפשטיין יעוץ תורני

בסיום פרשת במדבר ובתחילת פרשת נשא, עוסקת התורה בספירת שלוש משפחות בני שבט לוי: "גרשון", "קהת" ו"מררי", ובתפקידים המוטלים עליהם בנשיאת המשכן. והנה, אף על פי שגרשון היה הבכור מבין האחים כמו שנאמר "וַיִּהְיוּ אֵלָהּ בְּנֵי לֵוִי בְשֵׁמֹתָם גְּרִשׁוֹן וְקַהֵת וּמְרָרִי", התורה מקדימה למנות את בני קהת ראשונים. המדרש (במדבר רבה א', ו') מסביר כי בני קהת הוקדמו בשל תפקידם החשוב – נשיאת כלי הקודש ובראשם ארון הקודש, לעומת בני גרשון ובני מררי שנשאו רק את הקרשים והיריעות, ובוודאי לקיחת ארון הקודש, הנושא את נושאינו, מזכה את נושאינו להיות במניין ראשון. אך על זה עצמו יש לשאול: מפני מה העבודה החשובה לא ניתנה מלכתחילה לבני גרשון, שלהם משפט הבכורה (כפי שהתורה מזכה לבכור פי שנים בנכסי אביו)? הגאונים **רבי עזריה פיג'ו** זצ"ל בספרו "בינה לעתים" ו**רבי שלמה אפרים מלונטשיץ** בספרו "כלי יקר", כי ביקשה התורה ללמדנו **שקניין התורה, בשונה משאר קניינים, אין בו ענייני ירושה ובכורה**, אלא תורה מונחת בקרן זוית, וכל הרוצה ליטול – יבוא וייטול. לכן ארון הקודש שבו התורה לא ניתן לבכור דווקא, אלא למי שראוי יותר לשאתו כפי ערכו. ובכל זאת, מאחר שסוף סוף גרשון הוא הבכור, יש חשיבות לשמור על סדר המעמדות המשפחתי, כדי שלא ירהבו נער בזקן, ומסיבה זו – **כותב רבי יצחק אברבנאל** זצ"ל – נתנו לבני גרשון את הכבוד בכך שהפרשה פותחת בהם.

רבי עזריה פיג'ו מוסיף כי אחת הסיבות לחולי הגאווה הוא הייחוס המשפחתי. אדם ממשפחה רמת מעלה, ירום לבו ויאמר, מי שווה לי! והרפואה לכך, שיתן אל לבו כי אם אינו הולך בדרכי אבותיו ובמעשים טובים, הרי לא בלבד שלא יועיל לו יחוסו, אלא הוא מזיק למשפחתו ומחשיך את זוהר מעלתו. גרשון, קהת ומררי יצאו מאב אחד – לוי, ובכל זאת כל אחד משלשתם נתמנה ונבחר כפי ערך מעשיו ושלמות עצמו. ולכן הדגיש "נשא את ראש בני גרשון", בתנאי ש"גם הם", שהם עצמם נמשכים ומתייחסים "לבית אבותם למשפחותם". כאשר הולכים הם בדרכם ועושים כמעשיהם, רק אז יהיה להם ייחוסם **לנשיאות ראש מעלה וכבוד**. וכבר אמר הגאון **רבי אברהם אבן חסדאי** זצ"ל (מחכמי ספרד) "מי שאין לו יחוס עצמי, לא יועיל לו הייחוס של אביו ואמו". אדם אחד, שלא הלך בדרכי אבותיו, עמד והתרברב באומרו "נכד אני לצדיק פלוני ונין לצדיק אלמוני...". אמר לו צדיק אחד: "יחוס הוא כמו הספרה אפס. על כל סב צדיק מתווסף לך עוד אפס. אפס לבדו, אינו שווה מאומה. גם אם תעמיד אפסים הרבה זה לצד זה עד סוף כל הדורות, לא תוסיף ולא תגרע, אלא אם כן בסוף השורה יהיה מספר. אם אתה עצמך תהיה שווה משהו, ולא אפס במעשים, אתה כמו מספר 1 לפני האפסים, ואז כל המספר יהפוך למיליונים רבים..."

**ברכה והצלחה
ובריאות איתנה**
אסף בן אשר ומשפחתו הי"ו
דוד אשר בן איבון ומשפחתו הי"ו
אופיר בן אורה ומשפחתו הי"ו

לרפואה שלימה
אשר בן לאה הי"ו
אורה בת סניורה הי"ו

"עץ חיים היא למחזיקים בה"
לזכות להצלחה ולבריאות איתנה
טוביה שרבי בן נזימה
ומשפחתו הי"ו
דוד חיים בן עליזה
ומשפחתו הי"ו
אלון כהן בן אורנה
ומשפחתו הי"ו

שיעור בפרשת שבוע
מהרב שמשון פוקס שליט"א
כל יום חמישי
מיד לאחר מנחה
בביכ"ס אור אבנר
רח' משה דיין קרית הסביונים יהוד
מנחה - בשעה 19:15

בית הכנסת "היכל יצחק דוד"
רח' דוד אלעזר 18
תפילת שחרית ----- 7:00
מנחה וערבית (סמוכות) ---- 19:15
שיעורי תורה מידי יום אחרי ערבית
יום א' - הרב שמשון פוקס שליט"א
יום ב' - הרב הגאון אברהם הכהן שליט"א
יום ג' - הרב שלום אטלן שליט"א
יום ד' - הרב יעקב אליהו שליט"א
יום ה' - הרב דניאל קמחי שליט"א

בית הכנסת
"עולי בבל"
ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל
שחרית - 5:00
מנין ב' - 7:30
מנחה ערבית - 19:15
שיעורי תורה מידי יום
שעה לפני מנחה
יום א' ב' ה'
רב בית הכנסת
הרב יהונתן אמדדי שליט"א
יום ג'
הרב שמשון פוקס שליט"א
יום ד'
הרב נאור דרשני שליט"א
יום ה' -
הרב רפאל עגיב שליט"א
בשעה 20:30